

29.6.2016

**Hallituksen esitys laiksi maataloustuotteiden markkinajärjestelystä annetun lain muuttamisesta (koulujakelu)****Asettamispäätöksen muutos**

*MMM038:00/2015*  
Maa- ja metsätalousministeriön ruokaosasto (RO) on päättänyt muuttaa lainsäädäntöhan-  
ketta (MMM0038:00/2016), joka koskee hallituksen esityksen laatimista eduskunnalle laiki-  
si maataloustuotteiden markkinajärjestelystä annetun lain (999/2012), jäljempänä markki-  
najärjestelylaki, muuttamista ja sen nojalla annettavia asetuksia. Muutos koskee niin sano-  
tun koulujakeluohjelman täytäntöönpanon edellyttämien säädösmuutosten uutta aikataulua  
siten, että hanke päättyy 31.1.2017 sijaan 30.9.2017.

**Uusi toimikausi**

21.12.2015 - 30.9.2017

**Tausta**

Alkuperäisen hankkeen päätarkoituksena on ollut valmistella tuottaja- ja toimialaorganisaat-  
tioiden hyväksymistä koskevat markkinajärjestelylain muutokset. Nämä muutokset esitel-  
lään suunnitellun mukaisesti syksyllä 2016. Lisäksi hankepäätöksessä todetaan: "Nykyisen  
markkinajärjestelyn koulumaito- ja kouluhedelmäohjelmat ollaan yhdistämässä koulujake-  
luohjelmaksi ja tämä saattaa aiheuttaa tarpeen muuttaa kansallisia säädöksiä."

EU:n lainsäädännössä säädetään jäsenvaltioille vapaaehtoisesta järjestelmästä, joka mah-  
dollistaa EU-rahoitteisen tuen myöntämisen maitotuotteiden (koulumaitotuki) ja hedelmien  
ja vihannesten (kouluhedelmätuki) toimittamiseen päiväkotien ja oppilaitosten lapsille.  
Suomessa on käytössä koulumaitotuki. Sen täytäntöönpanosta säädetään markkinajärjeste-  
lylaissa. EU:n lainsäädäntöä uudistetaan parhaillaan siten, että koulumaitotukea ja koulu-  
hedelmätukea koskevat komission asetukset korvataan komission delegoiduilla ja täytän-  
töönpanoasetuksilla ja siten, että järjestelmät yhdistetään koulujakelujärjestelmäksi. Samal-  
la järjestelmään lisätään kansallisesti toimeenpantavia liitännäistoimia, joilla on tarkoitus  
edistää erityisesti tuotteiden kulutusta sekä tietämystä terveellisestä ruokavaliosta. EU:n  
lainsäädännön muutokset edellyttävät muutoksia markkinajärjestelylain koulumaitoa kos-  
keviin säännöksiin. Koska Suomessa on päätetty ottaa käyttöön myös kouluhedelmätuki,  
markkinajärjestelylakiin tulisi lisätä myös sen täytäntöönpanoa koskevat säännökset.

Hankkeen toteuttamisen yhteydessä on käynyt ilmi, että koulujakeluohjelmaa koskeva  
EU:n lainsäädäntö ei valmistu odotetussa aikataulussa, vaan luultavasti vasta vuoden 2016  
lopussa tai vuoden 2017 alussa. Näin ollen koulujakeluohjelmaa koskevaa muutosesitystä  
ei voida antaa alun perin suunnitellussa aikataulussa syksyllä 2016, vaan vasta vuoden  
2017 puolella. Koska muutokset on saatava voimaan ennen syksyllä 2017 alkavaa koulujen  
lukuvuotta ja koska muutoksilla on vaikutusta valtion talousarvioon, tulisi muutosesitys  
antaa kevään 2017 lisäbudjetin yhteydessä. Järjestelmän toimivuutta on seurattava tämän  
jälkeen jonkin aikaa koulujen alkamisen jälkeenkin. Näistä syistä hankkeen toimikautta  
tulisi jatkaa syyskuun 2017 loppuun saakka.

## Tavoitteet

Tavoitteena on ottaa kansallisessa lainsäädännössä huomioon uudistetusta EU:n koulujake-  
lujärjestelmästä aiheutuvat muutokset ja mahdollisuus tukea myös hedelmien ja vihannes-  
ten kulutusta kouluissa ja oppilaitoksissa. Hallituksen esitys on tarkoitus antaa keväistunto-  
kaudella 2017 lisäbudjetin yhteydessä ja asetukset keväällä 2017.

## Tehtävä

Hankkeessa on tarkoitus laatia luonnos hallituksen esitykseksi laiksi maataloustuotteiden  
markkinajärjestelystä annetun lain muuttamisesta sekä uudistaa siihen liittyviä asetuksia.

## Organisointi

Alkuperäisen hankepääöksen mukaisesti hanke toteutetaan virkatyönä. Päävastuullinen  
valmistelija on lainsäädäntöneuvos Aku-Petteri Korhonen (ruokaosasto (RO), oikeudelli-  
nen yksikkö (OKY)). Säädösten valmisteluun osallistuvat neuvottelevat virkamiehet Pekka  
Sandholm ja Niina Kauhajärvi sekä ylitarkastaja Jouni Pynnöniemi (RO markkinayksikkö  
(MARY)) ja vanhempi hallitussihteeri Jukka Ränkimies (RO/OKY).

Hankkeessa tehdään yhteistyötä Maaseutuviraston kanssa.

## Kustannukset ja rahoitus

Hankkeella ei ole käytössä erillisiä varoja hankkeen toteuttamiseen. Hankkeen kustannuk-  
set hankkeen sitomia henkilöresursseja lukuun ottamatta muodostuvat lähinnä esityksen ja  
asetusluonnosten kääntämisestä sekä mahdollisesta vaikutusten arviointiin liittyvän selvi-  
tyksen hankinnasta.

Osastopäällikkö



Risto Artjoki

Hallitusneuvos



Tanja Viljanen

## LIITTEET

Säädöshankkeen suunnitelma ja aikataulu

## JAKELU

Lainsäädäntöneuvos Aku-Petteri Korhonen  
Vanhempi hallitussihteeri Jukka Ränkimies  
Neuvotteleva virkamies Pekka Sandholm  
Neuvotteleva virkamies Niina Kauhajärvi  
Ylitarkastaja Jouni Pynnöniemi

## TIEDOKSI

Kansliapäällikkö Jaana Husu-Kallio  
Erityisavustaja Jukka-Pekka Kataja  
Ylivohtaja Veli-Pekka Talvela

## SÄÄDÖSHANKKEEN SUUNNITELMA

### 1. ASETTAMISPÄÄTÖS JA SEN MUUTOS

Asettamispäätös 17.12.2015 (MMM038:00/2015) ja sen muutos 29.6.2016.

### 2. VALMISTELUUN OSALLISTUVAT TAHOT

*Säädöksen esittelijä:* Hallituksen esitys/Aku-Petteri Korhonen ja asetukset/Jukka Ränkimies

*Muut valmisteluun osallistuvat:* Pekka Sandholm, Niina Kauhajärvi ja Jouni Pynnöniemi

*Säädösvalmisteluavustaja:* Päivi Ranta, RO/OKY

*Muut viranomaiset:* Maaseutuvirasto

### 3. HANKKEEN SISÄLTÖ

Tavoitteena on ottaa lainsäädännössä huomioon koulujakelujärjestelmästä aiheutuvat muutokset ja mahdollisuus tukea myös hedelmien ja vihannesten kulutusta kouluissa ja oppilaitoksissa.

### 4. HANKKEEN KESKEISET SIDOSRYHMÄT

Hankkeessa kuullaan muutosten kannalta keskeisiä tahoja, joita ovat ainakin tuotteita jakavien koulujen edustajat, terveellisiä ruokailutottumuksia edistävät tahot ja tuotteiden jakeluun ja muihin järjestelmän edellyttämiin toimenpiteisiin mahdollisesti osallistuvat toimijat.

### 5. HANKKEEN TULOKSET

Hankkeessa laaditaan selvitys esityksen vaikutuksista, yhteenveto kuulemistilaisuuden/lausuntokierroksen tuloksista, hallituksen esitys ja valtioneuvoston asetus.

### 6. HANKKEEN TOTEUTTAMISEKSI TARVITTAVA AINEISTO/TAUSTASELVITYKSET

*Selvitykset/raportit/lausunnot/mietinnöt:* Selvitys esityksen vaikutuksista: Hankkeen toteuttaminen edellyttää selvitystä koulumaitojakelun nykytilasta sekä uusien säännösten toimeenpanon taloudellisia ja yhteiskunnallisia vaikutuksia. Vaikutusarvioiden osalta voidaan tarvittaessa hankkia myös ulkopuolista selvitystä.

*Euroopan unionin lainsäädäntö/EU:n toimielinten päätökset ja kansainvälinen vertailu:* Markkinajärjestykseen liittyvät vuonna 2016 voimaan tulevat komission delegoidut ja täytäntöönpanoasetukset. Esityksessä pyritään arviomaan myös muiden maiden käytäntöjä, vaikkakin tälle asettaa rajoituksia se, että järjestelmä tulee olemaan uusi kaikissa jäsenmaissa.

## 7. ARVIO SÄÄDÖKSEN VAIKUTUKSISTA

Vaikutus	kyllä/ei/ei tiedossa	muutokset vähäisiä/mittavia
Muutokset alaisen hallinnon tietojärjestelmiin	kyllä	vähäisiä
Vaikutukset talousarvioon	kyllä	vähäisiä
Uusia toimeenpanotehtäviä alaiselle hallinnolle/lisämäärärahatarve	kyllä	vähäisiä
Tehtäviä siirretään toisen hallinnonalan viranomaiselle	ei	
Aiheuttaa hallinnollista taakkaa yrityksille	ei tiedossa	
Aiheuttaa taloudellisia kustannuksia yrityksille	ei tiedossa	

## 8. TYÖSKENTELYTAVAT JA TYÖNJAKO

1. Valmisteluryhmä jakaa tietoa ja kommentoi luonnoksia sähköpostitse sekä kokoontuu tarvittaessa.

2. Valmisteluvastuut

1. Päävastuullinen hallituksen esityksen valmistelija tuottaa kohdan 5 ja 6 selvitysten perusteella:
  - luonnos hallituksen esityksen pykäliksi ja yksityiskohtaisiksi perusteluiksi
  - hallituksen esityksen yleisperustelut lukuun ottamatta vaikutusten arviointia ja muita jäljempänä mainituille henkilöille osoitettuja osioita
  - yhteenveto hallituksen esityksestä saaduista lausunnoista
  - tiedoteluonnos lain antamisesta ministeriön tiedotukselle

2. Jukka Ränkimies:
  - kansalliset asetukset ja niiden esittely

3. Pekka Sandholm:
  - hallituksen esityksen kohta ”keskeiset ehdotukset”,
  - hallituksen esityksen kohta ”vaikutusten arviointi”
  - hallituksen esityksen kohta ”kansainvälinen vertailu”
  - valtion talousarvioon liittyvät selvitykset ja toimenpiteet

3. Tässä vaiheessa ei ole tiedossa, onko valmistelussa tarpeen kuulla asiantuntijoita esimerkiksi taloudellisten vaikutusten arvioinnin osalta.

Hankkeesta tiedottaminen toteutetaan seuraavasti:

Viestinnän kohde	Tapa	Vastuutaho
Asettamispäätös	tiedote ministeriön internet-sivuilla	tiedotus
Lausuntokierroksen tulokset	lausuntoyhteenveto julkaistaan ministeriön internet-sivuilla	RO/OKY
Esityksen/säädöksen antaminen	tiedote ministeriön internet-sivuilla	tiedotus

## 11. HANKKEESEEN LIITTYVIEN RISKIEN ARVIOINTI

Hankkeen riskien kannalta keskeistä on, että tarvittavat selvitykset valmistuvat suunnitellussa aikataulussa. Erityisesti vaikutusarvion valmistuminen ajoissa on tärkeää. Aikataulun osalta riskinä voi olla myös EU:n täytäntöönpanolainsäädännön valmistumisen viivästyminen, jolloin myös kansallisten säännösten antaminen suunnitellussa aikataulussa voi vaarantua.

**LIITE LAINSÄÄDNTÖHANKKEEN ASETTAMISPÄÄTÖKSEN MUUTOKSEEN**

MMM038:00/2015

Vaihe	Suunniteltu aikataulu	Valmisteluvastuu	Muut
Käynnistäminen - lainsäädäntötarpeen toteaminen - alkukokous oikeudellisen yksikön ja markkinapolitiikkayksikön kesken - luonnos toimeksiannoksi	6/2016	Korhonen, Sandholm	Maaseutuvirasto
Toimeksianto - hankepäätös ja HARE-kirjaus	6/2016	Korhonen	Ranta
Esivalmistelu - alustava vaikutusten arviointi ja säädöstarpeen kartoitus	6-8/2016	Sandholm, Kauhajärvi, Pynnöniemi	Korhonen, Maaseutuvirasto
Perusvalmistelu - perustuslakikysymykset, Ahvenanmaan itsehallinto - luonnokset	6-8/2016	Korhonen	
Vaikutusten arviointi Valtion talousarvioon liittyvät selvitykset ja toimenpiteet	6-8/2016	Sandholm, Kauhajärvi, Pynnöniemi	Korhonen, Maaseutuvirasto
Luonnos HE:ksi ja MMM:n johdon konsultointi	9/2016	Korhonen	Sandholm
Kääntäminen (pykäliät)	9-10/2016	Korhonen	
Lausunto (väh. 6 vkoa)	10-11/2016	Korhonen	
Kääntäminen (perustelut)	9-11/2016	Korhonen	
Lausuntoyhteenvedo	11/2016	Korhonen	
Jatkovalmistelu, lausuntojen perusteella tehtävät muutokset ja näiden kohtien uudelleen kääntäminen	11-12/2016	Korhonen, Sandholm	
Käsittely ruokaosaston johtoryhmässä	1/2017		
Laintarkastus ja esityksen viimeistely - laintarkastuksesta johtuvat korjaukset (suomi, ruotsi)	1-2/2017	Korhonen	
Taiton viimeistely	2/2017	Ranta	

HE:n käsittely VN:ssä (aikataulut, esittelyluvat)	2/2016	Korhonen	
Eduskuntakäsittely	2-3/2017	Korhonen, Sandholm	
Tarvittavien asetusten valmistelu	1-3/2017	Ränkimies	Sandholm
Lain vahvistaminen ja julkaisu	3/2017	Korhonen	
Tiedotteen laatiminen	3/2017	Korhonen, Sandholm	Maaseutuvirasto
Lain voimaantulo	1.8.2017		
Täytäntöönpanon seuranta	8/2017 ->	Sandholm, Maaseutuvirasto	Korhonen